

Märkning och registrering av katter - ett förslag och dess konsekvenser - Ds 2019:21

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, begränsar sitt yttrande till den del av förslaget som rör barns ansvar för märkning och registrering och kan innebära att underåriga skuldsätts.

Sammanfattning

SKR anser att lagen om tillsyn över hundar och katter måste utformas så att barn inte ska vara ansvariga för registrering och märkning vare sig av hundar eller, om sådana regler införs, av katter. Ansvaret bör istället läggas på barnets förmyndare.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

SKR (tidigare SKL) har under ett antal år, tillsammans med olika myndigheter, drivit frågan om lagändringar i syfte att minska risken att barn skuldsätts. Detta arbete har i allt väsentligt varit framgångsrikt. Det återstår i dag bara enstaka områden, där lagstiftningen är utformad så att barn riskerar skuldsättning. Ett sådant område är bestämmelserna om märkning och registrering av hundar – där lagstiftningen anger att det är hundens ägare som är ansvarig, även om ägaren är ett barn. Som nämns i promemorian har SKR tillsammans med Jordbruksverket föreslagit ändringar i lagen om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen) i syfte att åtgärda detta. Med hänvisning till att regeringen nyligen, i propositionen *Ny djurskyddslag* (2017/18:147, s. 77), bedömt att det i nuläget inte finns anledning att göra några ändringar i lagen beträffande ägarens ansvar för registreringsavgiften, föreslår utredaren inte någon ändring i den nu remitterade promemorian.

SKR vidhåller sin tidigare framförda ståndpunkt och anser att det vore olyckligt om regler skulle införas som breddar det område där barn riskerar att skuldsättas.

Enligt SKR:s uppfattning är det orimligt att barn – även små barn – ska vara ansvariga för märkning och registrering av hundar och – som nu föreslås – av katter. I promemorian, liksom i den omnämnda propositionen, underskattas innebörden av ansvaret. De kravrutiner som tillämpas innebär inte att barnens skulder försvinner för den händelse de inte betalas, bara att kravåtgärder inte vidtas förrän barnet fyllt 18 år. Härtill kommer att varken promemorian eller den nämnda propositionen tar upp det ansvar i övrigt som regleringen innebär. Oavsett beloppens storlek finns också ett starkt symbolvärde i frågan. Det faktum att staten medger att barn kan vara betalningsansvariga för en hund eller en katt riskerar att i oklara fall få till följd att andra ekonomiska krav kan komma att riktas mot barn såsom ägare.

Ser man till registreringsavgiften, har SKR uppfattat att rutinerna är följande. För det fall en avgift avseende hundregistret inte regleras, skickar Jordbruksverket en påminnelse inklusive påförda avgifter till vårdnadshavare – dock utställt i barnets namn. Om kravet inte regleras går ärendet över till VISMA. Inget betalningsföreläggande så länge barnet är underårigt. När gäldenären blir myndig skickas bevakningsbrev från Visma Inkasso där också ränta enligt räntelagen samt avgifter är påförda. Enligt Jordbruksverket kan den unge vuxne bli av med skulden genom att antingen betala eller få skuldsanering beviljad. Att som nybliven 18-åring få ett ärende hos Visma Inkasso är knappast en trevlig present från staten. Enligt de uppgifter SKR tagit kännedom om handlar det i dag om tämligen få fall. Men om krav på registrering av katter införs, lär det bli fråga om fler sådana fall. Och även om registreringsavgiften är låg, kan ett krav – efter påminnelse, inkasso och ytterst betalningsföreläggande – komma att uppgå till relativt stora summor för en nybliven 18 åring. I värsta fall kan systemet leda till betalningsanmärkningar och svårigheter på lånemarknaden.

När det gäller frågan om barns skuldsättning måste också beaktas att förslaget innebär en laglig skyldighet för ägaren, även om ägaren är ett barn, att se till att katten registreras och förses med märke. Det är alltså inte bara fråga om registreringsavgiften, utan också om kostnaden för märkningen. Enligt förbundet är det inte otänkbart att benägenheten att låta registrera och märka katter kan förväntas vara lägre än vad gäller för hundar. Om ägaren inte fullgör sin skyldighet, kan ägaren bli föremål adressat för ett föreläggande, ytterst vid vite, från tillsynsmyndigheten. Hur sådana situationer ska hanteras behandlas inte i promemorian. Är tanken att tillsynsmyndigheten ska kunna vitesförelägga även barn, som kanske fått en katt i födelsedagspresent, men där föräldrarna inte sett till att den registrerats och märkts? SKR anser att det ter sig orimligt.

SKR anser därför att lagstiftningen måste utformas så att barn inte ska vara ansvariga för registrering och märkning vare sig av hundar eller, om sådana regler införs, av katter. Ansvaret bör istället läggas på barnets förmyndare.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling

Germund Persson